

**RADA POWIATU
TARNOBRZESKIEGO**

**UCHWAŁA NR XXXIX/ 313/2022
Rady Powiatu Tarnobrzeskiego
z dnia 28 listopada 2022**

**w sprawie przyjęcia *Programu Pomocy Dziecku i Rodzinie w Powiecie
Tarnobrzeskim na lata 2022-2027.***

Na podstawie art. 12 pkt. 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2022r. poz.1526), art. 19 pkt. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2021r. poz. 2268 z późn.zm.) oraz art. 6 ust.1 pkt.2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz.U. z 2021r., poz. 1249) Rada Powiatu Tarnobrzeskiego **uchwala co następuje:**

§ 1

Przyjmuje się „Program Pomocy Dziecku i Rodzinie w Powiecie Tarnobrzeskim na lata 2022 - 2027” w brzmieniu stanowiącym załącznik do uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Tarnobrzeskiego.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

*Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr XXXIX/313/2022
Rady Powiatu Tarnobrzeskiego
z dnia 28 listopada 2022*

Program
Pomocy Dziecku i Rodzinie
w Powiecie Tarnobrzeskim
na lata 2022 - 2027

Sierpień 2022

SPIS TREŚCI

- I. **WPROWADZENIE**
- II. **REKOMENDACJE**
- III. **DIAGNOZA**
- IV. **CELE I KIERUNKI DZIAŁAŃ**
- V. **ZAKŁADANE REZULTATY REALIZACJI PROGRAMU**
- VI. **REALIZATORZY PROGRAMU**
- VII. **ŹRÓDŁA FINANSOWANIA**
- VIII. **MONITORING**

WPROWADZENIE

Rodzina jest pierwszym, naturalnym i najważniejszym środowiskiem wychowawczym oraz edukacyjnym dziecka. Jest środowiskiem, w którym dziecko rozwija się i kształtuje swoją osobowość, przyjmuje określone wzory postępowania i system wartości. Jest miejscem gromadzenia doświadczeń społecznych, miejscem zaspakajania najważniejszych jego potrzeb takich, jak potrzeba miłości, przynależności, życzliwości, ciepła, bliskości, zaufania, szacunku, bezpieczeństwa. Rodzice, niezależnie czy tego chcą czy też nie, są pierwszymi nauczycielami swoich dzieci. W środowisku rodzinnym dziecko uczy się mówić, myśleć, nabywa i kształtuje wiele umiejętności niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania w dorosłym życiu.

Podstawowe znaczenie dla przekazywania określonych norm i wartości ma organizacja życia i pracy w rodzinie. Zamierzony podział czynności, jasno ustalone zakresy praw i obowiązków są warunkiem koniecznym do zgodnego i harmonijnego współżycia w rodzinie. Niewłaściwy sposób ich stawiania i egzekwowania może doprowadzić do zaburzeń funkcjonowania rodziny, a w konsekwencji do negatywnych skutków wychowawczych.

Wielu rodziców z różnych przyczyn (alkoholizm, niezaradność, niepełnosprawność, ubóstwo, przemoc itd.) nie chce, nie może albo też nie potrafi wywiązywać się z rodzicielskich obowiązków. Rodzina niewypełniająca należycie którejs z funkcji, jest w jakimś stopniu ograniczona w zakresie swojego działania, staje się rodziną dysfunkcjonalną. Każda dysfunkcjonalność rodziny wpływa na wszystkich członków rodziny, blokuje określone ich potrzeby, które nie mogą być w pełni zaspokojone. Dzieci dorastające w dysfunkcyjnych rodzinach nabywają nieprawidłowe wzorce funkcjonowania, które mogą doprowadzić do wystąpienia zachowań agresywnych, przestępstw wśród nieletnich, samobójstw oraz prób samobójczych, alkoholizmu, narkomanii i innych uzależnień wśród dzieci i młodzieży. Rodzina dysfunkcyjna wpływa negatywnie na wszystkich członków rodziny, a w dalszej konsekwencji ma wpływ na całe społeczeństwo.

O ile nie wystąpiły trwałe zaburzenia funkcjonowania środowiska można w niedługim czasie przy zastosowaniu odpowiednich metod oddziaływań skorygować występujące nieprawidłowości i przywrócić w rodzinie stabilność. Trudniej jest, gdy środowisko doświadcza utrwalonych nieprawidłowych wzorów wychowawczych, czy sposobów rozwiązywania problemów. Pojawia się wówczas konieczność zastosowania oddziaływań edukacyjnych, terapeutycznych, korekcyjnych. Wsparcie rodziny, w tym dysfunkcjonalnej, powinno mieć charakter profilaktyczny. Wszelkie działania powinny być prowadzone za zgodą rodziny i z jej aktywnym udziałem. Prowadzenie profilaktycznych działań wspierających

dziecko w rodzinie jest formą pomocy najtańszą i najbardziej skuteczną. Równocześnie należy uruchomić wszelkie możliwe oddziaływania pomocowe ukierunkowane na dziecko i jego dysfunkcjonalne otoczenie zarówno rodzinne, jak i rówieśnicze.

Ustawa o pomocy społecznej oraz ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie wskazuje na powiat jako samorząd właściwy do opracowania i realizacji programów pomocy społecznej, czy też służących działaniom profilaktycznym, mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie. Niniejszy dokument jest odpowiedzią na potrzebę zaplanowania działań w perspektywie lat 2022-2027 w zakresie wsparcia dzieci i rodzin zarówno zagrożonych zjawiskami patologicznymi, jak i dysfunkcyjnymi. Program ten ma na celu prowadzenie działań wspierających i profilaktycznych w otoczeniu dziecka oraz zbudowanie spójnego systemu pomocy rodzinie naturalnej, angażującego zasoby własne i powiatu. Fundamentem tego Programu jest szeroko rozumiane dobro dzieci, które potrzebują szczególnej troski i pomocy ze strony dorosłych w przygotowaniu ich do pełnienia różnych ról społecznych w życiu dorosłym.

I. REKOMENDACJE

Przy opracowywaniu Programu Pomocy Dziecku i Rodzinie w Powiecie Tarnobrzesckim na lata 2022 – 2027 wzięto pod uwagę następujące akty prawne:

- Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (j.t. Dz. U. z 2021r. poz. 2268) - określa zadania własne powiatu w zakresie programów pomocy społecznej,
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (j.t. Dz. U. z 2021r. poz. 1119 z późn. zm.) - określa zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi, w tym przeciwdziałania przemocy, prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych,
- Ustawa z dnia z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020r. poz. 2050 z późn. zm.) - określa zasady przeciwdziałania narkomanii,
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (j.t. Dz. U. z 2021r. poz. 1249) - określa zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie i wobec osób stosujących przemoc w rodzinie,
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2022r. poz. 1327 z późn. zm.) - dotyczy m.in. zasad współpracy organów administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi.
- Ustawa z dnia 8 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (j.t. Dz. U. z 2022r. poz. 528 z późn. zm.),
- Strategia Rozwoju Powiatu Tarnobrzesckiego na lata 2021-2027 – jej elementem jest Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych.

II. DIAGNOZA

Punktem wyjścia do określenia działań w ramach realizacji Programu Pomocy Dziecku i Rodzinie w Powiecie Tarnobrzeskim na lata 2022-2027 jest analiza danych o osobach i rodzinach zamieszkujących powiat i objętych wsparciem ze strony jednostek pomocy społecznej.

Na podstawie danych z GUS na 31.12.2021r. powiat tarnobrzeski liczy 52 534 mieszkańców, z czego 50,9% stanowią kobiety, a 49,1% mężczyźni. W latach 2002 – 2021 liczba mieszkańców zmalała o 2,7%. Średni wiek mieszkańców wyniósł 42,2 lata i jest porównywalny do średniego wieku mieszkańców województwa podkarpackiego oraz porównywalny do średniego wieku życia mieszkańców całej Polski.

Spośród rodzin wielodzietnych tj. posiadających troje i więcej dzieci, zamieszkujących powiat tarnobrzeski, według informacji na koniec grudnia 2021 roku, z programu Karta Dużej Rodziny skorzystało łącznie 875 rodzin, w tym 1330 dzieci. W liczbie tej zawierają się zarówno rodziny będące beneficjentami pomocy społecznej, jak i rodziny nie korzystające z tego rodzaju wsparcia.

W odniesieniu do rodzin objętych pomocą społeczną charakterystyka tych środowisk ze względu na liczbę w poszczególnych latach oraz powody udzielenia pomocy prezentuje poniższa tabela.

Tabela 1. Rodziny korzystające z pomocy OPS

Rok	Liczba rodzin, korzystających z pomocy OPS ogółem	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych	Liczba świadczeń, z których korzystają rodziny ze względu na liczbę dzieci ogółem
2017	1400	3654	1827	670
2018	1739	4294	1685	60154
2019	1540	3742	1517	54224
2020	1469	3376	1416	42602
2021	1246	2854	1242	39224

Źródło: Opracowanie własne na podstawie oceny zasobów pomocy społecznej oraz danych z Ośrodków Pomocy Społecznej

Z przedstawionych danych wynika, że w powiecie tarnobrzeskim rok rocznie około 1,5 tysiąca rodzin korzysta z systemu pomocy społecznej, co oznacza, że rodziny te borykają się z różnymi problemami, których nie są w stanie rozwiązać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Tabela 2. Powody udzielania pomocy rodzinom przez OPS

L.p.	Powód przyznania pomocy	Liczba rodzin				
		2017	2018	2019	2020	2021
1.	Ubóstwo	743	628	546	554	432
2.	Sieroctwo	5	3	2	3	1
3.	Bezdomność	34	36	32	37	37
4.	Bezrobocie	656	537	433	427	425
5.	Niepelnosprawność	688	642	619	567	464
6.	Długotrwała lub ciężka choroba	832	819	754	695	607
7.	Przemoc w rodzinie	65	71	62	64	39
8.	Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	176	157	129	130	167
9.	Alkoholizm	203	178	142	140	126
10.	Narkomania	3	4	2	3	2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie oceny zasobów pomocy społecznej

Z przedstawionej tabeli wynika, że najczęstszą przyczyną przyznawania pomocy w latach ubiegłych było bezrobocie, ubóstwo, długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz alkoholizm, rzadziej przemoc w rodzinie, narkomania, bezdomność, czy sieroctwo.

Poniższe dane zawarte w tabeli 3 wskazują, że ofiarami przemocy są najczęściej kobiety oraz dzieci do 13 roku życia. Wśród sprawców zdecydowanie dominują mężczyźni. Znaczący wzrost danych liczbowych może być wynikiem uruchomienia procedur „Niebieskie Karty” i aktywnością zespołów interdyscyplinarnych. Można wnioskować, iż przemoc w rodzinie występuje często, rośnie liczba ofiar przemocy wymagających wsparcia.

Tabela 3. Przemoc w rodzinie w latach 2017-2021 w powiecie tarnobrzeskim

Lp.	Rodzaj grup danych	Powiat Tarnobrzeski				
		2017	2018	2019	2020	2021
1.	Liczba ofiar przemocy wg. „Niebieskiej Karty”, w tym:	401	406	343	250	258
	Kobiety	200	202	174	141	145
	Mężczyźni	109	124	83	45	57
	Dzieci do lat 13	49	51	59	54	32
	Dzieci 14 – 18 lat	41	27	21	9	23
	Dzieci niepełnosprawne	2	2	6	1	1
2.	Liczba sprawców przemocy, w tym:	169	180	166	135	159
	Kobiety	17	14	18	10	17
	Mężczyźni	150	166	148	125	141
	Małoletni	2	0	0	0	1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji z Ośrodków Pomocy Społecznej

Z zaprezentowanych danych wynika, iż w powiecie tarnobrzeskim wiele rodzin wymaga pomocy. Skala problemów występujących w rodzinach może w istotny sposób zaburzać prawidłowe ich funkcjonowanie, co w konsekwencji nie pozostanie bez wpływu na rozwój i wychowanie dzieci. Dodatkowym problemem jest też niewątpliwie brak w okolicy ośrodków prowadzących terapię rodzinną/małżeńską i tym samym ograniczone możliwości

specjalistycznej pomocy terapeutycznej. W tych okolicznościach wskazane jest zaplanowanie działań ukierunkowanych m.in. na pomoc rodzinie i dziecku, ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki i promowania wartości rodzinnych oraz właściwych metod wychowawczych. Istotnym też jest stworzenie warunków do łatwiejszej dostępności do poradnictwa rodzinnego, terapii, a także możliwości wzmocnienia kompetencji rodzicielskich w rodzinach dysfunkcyjnych lub zagrożonych kryzysem.

III. CELE I KIERUNKI DZIAŁAŃ

Celem głównym Programu jest wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych lub zagrożonych kryzysem.

Cel ten będzie możliwy do osiągnięcia poprzez działania profilaktyczne wskazujące na prawidłowe funkcjonowanie rodziny biologicznej oraz zapewnienie kompleksowego i efektywnego systemu wsparcia rodzinom przeżywającym trudności w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Cele szczegółowe:

1. Zwiększenie dostępności do specjalistycznego poradnictwa rodzinnego, zwłaszcza rodzinom doświadczającym przemocy;
2. Wzmocnienie kompetencji rodzicielskich w rodzinach zagrożonych dysfunkcjami, w szczególności przemocą w rodzinie, poprzez naukę konstruktywnego rozwiązywania problemów, w tym stosowania prawidłowych wzorców rodzicielskich;
3. Podnoszenie świadomości i wrażliwości społecznej na potrzeby dziecka;
4. Promowanie rodzinnych form spędzania czasu wolnego;
5. Podejmowanie działań profilaktycznych sprzyjających promowaniu wartości rodziny jako najważniejszego środowiska rozwoju człowieka poprzez edukację prozdrowotną, prowadzenie szkoleń na temat zagrożeń rodziny (narkotyki, dopalacze, przemoc, cyberprzemoc i in.);
6. Dążenie do utworzenia ośrodka terapii rodzin na terenie powiatu.

Tabela 4. Cele i kierunki działań na lata 2022-2027.

Nr celu	Nazwa / opis celu	Kierunki działań
Cel 1	Zwiększenie dostępności do specjalistycznego poradnictwa rodzinnego	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prowadzenie poradnictwa rodzinnego, 2. Zorganizowanie dyżurów w każdej z gmin w zakresie specjalistycznego poradnictwa rodzinnego, 3. Opracowanie informatora o jednostkach udzielających pomocy rodzinom w kryzysie, 4. Dążenie do utworzenia ośrodka terapii rodzin.
Cel 2	Wzmocnienie kompetencji rodzicielskich w rodzinach zagrożonych dysfunkcjami	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przeprowadzenie w każdej z gmin warsztatów dla rodziców, mających na celu wzmocnienie ich kompetencji rodzicielskich w zakresie konstruktywnego rozwiązywania rodzinnych konfliktów, praktycznego stosowania prawidłowych metod wychowawczych, wspierania dziecka i budowania w nim poczucia własnej wartości, a także komunikacji w rodzinie.
Cel 3	Podnoszenie świadomości i wrażliwości społecznej na potrzeby dziecka	<ol style="list-style-type: none"> 1. Opracowanie poradnika dla rodziców, 2. Organizowanie spotkań/konferencji o tematyce potrzeb rodzin w powiecie tarnobrzeskim,
Cel 4	Promowanie rodzinnych form spędzania czasu wolnego	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizowanie imprez lokalnych z udziałem dzieci i ich rodzin, 2. Przeprowadzenie spotkań edukacyjnych dla rodzin dysfunkcyjnych

Cel 5	Podjęmowanie działań profilaktycznych sprzyjających promowaniu wartości rodziny	<ol style="list-style-type: none"> 1. Edukacja prozdrowotna w szkołach, 2. Prowadzenie szkoleń na temat zagrożeń rodziny (narkotyki, dopalacze, przemoc, cyberprzemoc i in.), 3. Promocja rodziny jako szczególnej wartości w życiu człowieka.
-------	--	---

IV. ZAKŁADANE REZULTATY REALIZACJI PROGRAMU

Założeniem realizacji niniejszego programu jest:

1. Zwiększenie możliwości korzystania przez rodziny z poradnictwa rodzinnego i terapii, możliwie najbliżej swojego miejsca zamieszkania,
2. Wzrost kompetencji rodzicielskich w rodzinach dysfunkcyjnych oraz w rodzinach zagrożonych kryzysem,
3. Wzrost świadomości społecznej w zakresie możliwości pomocy dziecku i rodzinie oraz potrzeb dzieci i młodzieży,
4. Zwiększenie liczby imprez sportowych, kulturalnych, rekreacyjnych z udziałem rodzin z dziećmi,
5. Wzrost świadomości rodziców w zakresie współczesnych zagrożeń dla dzieci i rodzin.

Mierniki osiągnięcia celu:

Cel I

1. Liczba osób objętych poradnictwem,
2. Liczba godzin dyżurów przeznaczonych na poradnictwo rodzinne,
3. Liczba broszur/informatorów.

Cel II

1. Liczba warsztatów dla rodziców,
2. Liczba osób biorących udział w warsztatach.

Cel III

1. Liczba opracowanych poradników,
2. Liczba spotkań/konferencji nt. potrzeb dziecka,
3. Liczba osób biorących udział w spotkaniach/konferencjach.

Cel IV

1. Liczba zorganizowanych lokalnych imprez z udziałem dzieci i ich rodzin,
2. Liczba spotkań edukacyjnych.

Cel V

1. Liczba spotkań w ramach edukacji prozdrowotnej,
2. Liczba dzieci biorących udział w spotkaniach edukacyjnych,
3. Liczba szkoleń dotyczących zagrożeń rodziny,
4. Liczba osób biorących udział w szkoleniach z zakresu zagrożeń rodziny,
5. Liczba ośrodków terapii rodzin.

Wskaźniki osiągnięcia celów:

1. Wzrost kompetencji rodzicielskich u minimum 100 rodzin,
2. Opracowanie poradnika i wydanie go w nakładzie 100 egzemplarzy,
3. Zorganizowanie co najmniej 2 konferencji poświęconych potrzebom rodzin i dzieci.

V. REALIZATORZY PROGRAMU

Program Pomocy Dziecku i Rodzinie w Powiecie Tarnobrzeskim na lata **2022-2027** realizowany będzie przez jednostki zaangażowane w świadczenie pomocy dzieciom i młodzieży oraz ich rodzinom, jak również zaangażowane w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Instytucje realizujące program:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie (PCPR),
- Miejsko-Gminne i Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej na terenie powiatu (OPS),
- Centrum Opieki nad Dzieckiem w Skopaniu oraz podległe mu placówki opiekuńczo - wychowawcze (COnd),
- Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gorzycach (SOW)
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Nowej Dębie (PPP),
- Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej (Sąd),
- Organizacje pozarządowe (NGO).

VI. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Źródłem finansowania zadań **Programu Pomocy Dziecku i Rodzinie w Powiecie Tarnobrzeskim na lata 2022 – 2027** są środki finansowe poszczególnych podmiotów odpowiedzialnych za realizację zadań, a także środki uzyskane ze środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

Wysokość środków na realizację programu w poszczególnych latach jest trudna do określenia. Działania ujęte w programie opierają się na statutowej działalności jednostek i tym samym ustalane są na bieżąco w danym roku budżetowym. Pozyskanie pozostałych środków będzie możliwe w wyniku ubiegania się o dotacje do zadań, bądź też w postępowaniach konkursowych ogłaszanych m.in. przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, Instytucje wdrażające projekty z udziałem środków UE.

Poniższa tabela przedstawia prognozę wydatków związanych z realizacją zaplanowanych działań na lata 2022-2027.

Planowane działania	Przewidywane źródło środków na realizację celów /realizator
Cel 1	
1. Prowadzenie poradnictwa rodzinnego,	Wydatek niewyceniony – realizacja w ramach zadań statutowych /PCPR, Sąd, PPP, OPS, COnD
2. Zorganizowanie dyżurów w każdej z gmin w zakresie specjalistycznego poradnictwa rodzinnego	Wydatek niewyceniony – realizacja w ramach zadań statutowych /PCPR
4. Opracowanie informatora o jednostkach udzielających pomocy rodzinom w kryzysie.	Wydatek niewyceniony – realizacja w ramach zadań statutowych /PCPR
Cel 2	
Przeprowadzenie warsztatów dla rodziców, mających na celu wzmocnienie ich kompetencji rodzicielskich w zakresie konstruktywnego rozwiązywania rodzinnych konfliktów, praktycznego stosowania prawidłowych metod wychowawczych, wspierania dziecka i budowania w nim poczucia własnej wartości, a także komunikacji w rodzinie.	Wydatek niewyceniony – koszt realizacji uzależniony od wysokości środków pozyskanych w ramach konkursu / PCPR Wydatek niewyceniony – realizacja w ramach zadań statutowych /SOW, COnD
Cel 3	
1. Opracowanie poradnika dla rodziców.	Wydatek niewyceniony – koszt realizacji uzależniony od wysokości środków pozyskanych w ramach konkursu /PCPR

2. Organizowanie spotkań/ konferencji o tematyce potrzeb rodzin w powiecie tarnobrzeskim.	Wydatek niewyceniony – realizacja w ramach zadań statutowych /PCPR, COnD, SOW
Cel 4	
1. Organizowanie imprez lokalnych z udziałem dzieci i ich rodzin.	Wydatek niewyceniony – realizacja w ramach zadań statutowych /COnD, NGO
2. Przeprowadzenie spotkań edukacyjnych dla rodzin dysfunkcyjnych.	Wydatek niewyceniony – realizacja w ramach zadań statutowych /COnD, NGO
Cel 5	
1. Edukacja prozdrowotna w szkołach.	Wydatek niewyceniony – realizacja w ramach zadań statutowych /PPP
2. Prowadzenie szkoleń na temat zagrożeń rodziny (narkotyki, dopalacze, przemoc, cyberprzemoc i in.)	Wydatek niewyceniony – realizacja w ramach zadań statutowych /PPP, COnD, Policja
3. Promocja rodziny jako szczególnej wartości w życiu człowieka	Wydatek niewyceniony – realizacja w ramach zadań statutowych /PCPR, COnD,

VII. MONITORING

Monitorowanie i ewaluacja Programu odbywać się będzie poprzez przedkładanie w terminie do 31 marca każdego roku Kierownikowi Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnobrzegu sprawozdań z realizacji Programu. Analizowany będzie faktyczny rozwój działań, ich ocena w zakresie zgodności z założeniami i celami programu. Ustalone efekty ujęte będą w corocznym sprawozdaniu z realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej.